

altid kunne være en eller anden, som siger. Det andet vil jeg ikke have med at gøre, og saa kan man ikke gaa den Vej. Det selv-samme vil gælde Andelslagterierne, et eller to Medlemmer ville være i Stand til at forhindre, at disse Foreninger tage sig et saadant Vaaneansvar paa. Jeg tror, at de to Foreninger maa gaa ved Siden af hinanden. Jeg kan tænke mig, at det et enkelt Sted kan lykkes at samle alle Andelshavere i et Mejeri, og det er der jo ikke det mindste til Hinder for at gøre, hvis vi vedtage dette Lovforslag, men jeg tror ikke, at det i Almindelighed vil blive Tilfældet.

Jeg kunde have Øhst til at tilføje blot en enkelt Bemærkning over for det ærede Medlems Udtalelse om, at Landbrugere ikke trænge saa haardt, for de fik jo Penge hver Maanedsdag fra Mejerierne. Ja, det er meget rigtigt, men jeg tror, at de fleste Landmænd have erfareet, at disse Penge, de saa ind gennem Mejerierne, gaa med det samme, de kunne ikke anvendes til ekstraordinære Foranstaltninger. Det er egentlig derfor, den danske Landbrugsstand for Øjeblikket skal tage Pengene til de daglige Udgifter, saaledes at man til ekstraordinære Udgifter ikke kan vente noget ad den Vej.

Madsen-Mygdal: Jeg havde ikke tænkt at tage Ordet om den foreliggende Sag, men jeg ønsker dog at gøre en kort Bemærkning i Anledning af den Modstand, der af det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) er gjort mod det Forslag, som foreligger, og ogsaa i Anledning af en enkelt Øring, som er kommen frem fra anden Side om, at man ikke venter sig særlig meget af det foreliggende Lovforslag, idet man ikke tror, at det vil gøre videre Gavn. Jeg er nu af den modsatte Opfattelse, jeg venter mig ikke saa lidt af det; det er efter min Formening et Forslag, der gaar fuldstændig i den rigtige Retning, og det mener jeg, der kan leveres et fuldgjældigt Bevis for derved, at der har dannet sig en Praksis omkring i Landet, en Praksis, som trænger til Støtte, og som vil blive støttet gennem Vedtagelsen af det foreliggende Lovforslag. Der er vist ikke saa saa i dette Ting, som ere vidende om, at gennem Andelsmejerierne foregaar der ikke saa lidt Forstudslaanvirksomhed i samme Retning, som dette Lovforslag peger paa. Jeg nærer heller ingen Tvivl om, at dersom dette Lovforslag bliver vedtaget, vil det i alt væsentligt blive den samme Virksomhed, som udvikes og støttes og styrkes ved dette Forslag. Det vil efter min Formening særlig

blive Andelsmejerierne, Andelsvirksomheden, der vil komme til at danne disse Forstudsforeninger, og altsaa disse Andelsforetagenders Bestyrelse, der ogsaa væsentlig vil blive Bestyrelse for Forstudsforeningerne.

Naar det ærede Medlem for 2den Kreds vilde gøre gældende, at det er meget let at staffe Kautionslaan til 5 pCt., maa jeg gøre opmærksom paa, at i alt Fald min Erfaring — andre kunne jo have en anden Erfaring — gaar ud paa det stik modsatte. Det er i min Kreds meget vanskeligt at tilvejebringe disse Kautionslaan, hvortil den Forstudsforretning, som finder Sted gennem Andelsmejerierne, udretter store Ting og er meget nyttig. — Jeg skal ikke komme ind paa det ærede Medlems Betragtning over, at det skulde være en saa ubetydelig Fordel, der vil vindes her, da man kunde tilvejebringe Kautionslaan til 5 pCt., og her skulde gives 4½ pCt. Det har den højtærede Landbrugsminister imødegaaet, og jeg kan slutte mig fuldstændig til de Bemærkninger, der kom fra den højtærede Minister i saa Henseende. Det er temmelig sikkert, at det kun vil blive Undtagelser, at disse Forstudsforeninger ville tage 4½ pCt., ville gaa til Maksimum. Den ærede Landbrugsminister har sikkert Ret, naar han siger, at det ikke vil vare længe, inden en Bestyrelse, der tager højere Rente, end der er Brug for, vil blive draget og andre valgte. — Desuden er der jo fastsat en vis Grænse for Reserverfondens Størrelse. Nej, Forholdet er i dette Øjeblik saaledes, at Landbruget maa give langt større Rente end disse 4½ pCt. Det ster paa forfælsk Vis. Jeg skal her ikke komme ind paa Betslerne, som vi jo alle kende. Der er der ikke blot Betselrenten, men tilfælske Omkostningerne ved Fornyelsen, som finder Sted hver 3dje Maaned, og det løber ikke saa lidt op. Der er tillige andre Ting. Jeg ved ikke, om det kendes Vandet over, hvad der er Praksis i min Egn, at der foretages Auktioner med et halvt Aars Kredit. Derved fristes Landmænd til at gøre Indkøb; og de komme derved til at give en meget stor Rente. Saaledes kan der være flere Tilfælde. — Jeg skønner derfor ikke rettere, end at det Forslag er rigtig godt, og jeg hilser det med Glæde. Jeg venter mig mere af det, end forfælske andre ærede Talere.

Det er ikke rigtig, som det ærede Medlem fra 2den Kreds (P. G. C. Jensen) bemærkede, at Indtægterne flyde hele Tiden for Landbrugere. Til en vis Grad er det naturligvis rigtig; men man maa dog lægge Mærke til, at Indtægterne af Andelsmeje-